

Magyar Tiszától — az orosz Volgáig.

(A Szeged tudósítójától.) Hét orosz fogollyal találkoztam ma délelőtt a városháza csendes folyosóján. Addig nem is tudtam, hogy oroszok, amíg maguk nem mondták, inkább valami deputációra gondoltam, amelyik vigalomba akarja hívni a város főemberét. Mind a helen barna arcu, nyalka termetű legények, csak úgy feszült rajtuk a már angolba hajló, de azért kissé még mindig magyaros fekete gunya. Szőke bajszuk pörgén simul a szájuk fölé, lábukon túkrős csizma ragyog. Egyikük kalapján még árvalányhaj bukréja is díszel. De a beszédjük, a hangjuk, a szavuk mégis elárulja, hogy nem a tiszamenti legények. A szemük álmosan messzévéve, tekintetük világos és nedves. Olyan furcsa, szinte groteszk hatása van ennek a lehetetlen összetételnek. Régen látott népszínmű jutott eszembe, amelynek szereplői jól maszkirozták a magyar parasztot, de beszédjük, mozdulataik, járásuk, hangjuk elárulta az urat, a színészt.

A hét legény arcán valami tűz világított, amint ott állottak az egyik ablakmélyedésben és hal-kan, szinte titkolózva beszélgettek. Sokáig tartott a tanácskozás. *Oroszul beszéltek.* Később hárman közülük külön váltak és bátortalanul bekopogtak a polgármester jegyzőjéhez.

— *Polgármester... beszélni...* mondotta alig érthető hadarással a vezetőjük.

A polgármesterrel való beszélgetés azonban nem olyan egyszerű dolog. Előbb kifaggadják az előszobában a beszélgetés célját, ami néha nagyon bajosan megy, mert hiszen vannak diszkrét ügyek is, amelyek nem tartoznak mindenkihez. A faggatás most is hosszú és fáradságos volt, de nem az oroszok ügyének diszkrét volta miatt, hanem a válaszok erősen tört magyarsága miatt. Végül mégis kihámozódott az igazság. *A hét orosz legény vissza akar menni hazájába.* Utlevélre volna szükségük. Megmagyarázták nekik, hogy rossz helyen kopogtatnak, nem a polgármester adja az utlevelet. Pedig a *rendőr polgármesthez küldeni* — mondja az egyik szomorúan és csalódottan mennek vissza társaikhoz.

Kinn, az ablakmélyedésben ismét megkezdődik a tanácskozás. Hárman, négyen is beszélnek egyszerre és idegenszerű hangjukat egyre élénkebbre festi az izgatott méltatlankodás. Oda megyek közéjük. Mikor észrevesznek, megszűnik a beszéd és a világos szemek gyanakodva merednek rám.

— *Miért akarnak hazamenni?* — kérdelem tőlük. Kérdéseimre bizalmasan válaszolnak, de bizalmatlanságuk később eltűnik és elmondják, hogy *valami vágyakozó érzés fogta el őket* hét nyolc év óta nem látott szülőföldjük után. A nagy háboruban a cár katonái voltak. A hosszú Nikoláj nagyherceg parancsaira rohantak a tűz poklába. Talán gyilkoltak is? Ki tudja, hogy a kilőtt golyó hol áll meg, kít s hogyan talál meg? Aztán fogságba estek. Bozontos bajszu magyar népfölkelők kísérték át őket a Kárpátokon és azóta itt vannak. Elszórván, elfeledve élnek a városban, a tanyákon, a szomszédos falvakban. Hét-nyolc év nagyon hosszú idő. A szomszjas alföldi homok ennyi esztendő alatt sok mindent fölshív. Már-már fölshívta az oroszok lelkét is. Megszerették az álmos Tiszát, amely néha, különösen holdvilágos őszi éjszakákon úgy hasonlít a *Volgára*. Néhányan már asszonyt is vittek a házhoz, magyar asszonyt. Most azután váratlanul összeomlott valami bennük, az átváltozás hét esztendő álma, vagy föltámadt valami bennük, az a másik álom, amit hét esztendővel ezelőtt temettek el a végtelen orosz mezők hótakarója alá.

Ugy kezdődött az egész, hogy *néhány hét előtt hárman hazautaztak.* Azóta a többi majd

minden este összejött. Beszélgettek, ujtatták a régi emlékeket és kitágult tudóval szívták magukba a messze keletről ide szálló illatokat. Valami különös, vágyakozó nyugtalanságot éreztek, napról-napra erősebben. A föltámadt emlékezés legyőzte a hét esztendő álmodat, a nedves, világos szemekbe titokzatos tüzek lopakodtak és most mind a heten itt állanak a város-

háza csendes folyosóján. Elhatározásuk végleges, izgatottan tanakodnak az utazás problémája fölött. Ha megkapják az utlevelet, *bizonyára megkapják*, elindulnak ismét azon az úton, amelyen idehozták őket, az orosz Volgától, a magyar Tisza mellé. Arra nem is gondolnak, hogy azóta ott a Volga mellett fordult egyet a világ. (ml.)

A Felsőtiszapart helyett — a Kálvária-utca.

(A Szeged tudósítójától.) A Felsőtiszapari gyalázatosan megrongálódott kocsiutjának kikövezése érdekében — mint ismeretes — néhány hónappal ezelőtt széleskörű akciót indítottak az érdekelt vállalatok. Akkor úgy látszott, hogy a tanács és a polgármester is honorálja a teljesen indokolt kívánságot. A tanács ugyanis kimondotta, hogy a város által már régebben megvásárolt kis kocka mennyiséget ennek a rendkívül forgalmas útvonalnak a kikövezésére használják fel, de csak akkor, ha az érdekelt vállalatok az általuk fizetendő kövezetvám terhére összesen két millió korona kamatmentes kölcsönt adnak a városnak, a kövezési munkálatok költségeinek fedezésére. Ebből a két millióból valamivel több, mint a fele, akkor mindjárt be is folyt a város pénztárába. A munka megindításának elrendelését azonban állandóan halogatta a tanács.

Berzenczey Domokos műszaki főtanácsos, a város mérnöki hivatalának vezetője pénteken bejelentette a tanácsnak, hogy az idő nagyon gyorsan halad, az anyagárak és munkabérek még gyorsabban emelkednek, tehát minden elhalasztott nap súlyos veszteséget jelent. Jó lenne tehát, ha a Felsőtiszapart ügyében végre döntene a tanács. Közölte azt is a főtanácsos, hogy a kövezetvám előleget néhány érdekelt vállalat még mindig nem fizette be.

— *Akkor nem kövezzük ki a Felsőtiszapartot* — rendelkezett hirtelen a polgármester —, a költséget a Kálvária-utca rendbehozására használjuk fel. Nemrégén arra jártam, a burkolat

mindentűt rongyos. A Felsőtiszapartot is láttam, egészen jó állapotban van, egészen jó makadám ut az.

— *De nem igen alkalmas olyan nagy forgalom lebonyolítására, mint amilyen ott van.* Ha nedves az időjárás, azonnal latyakká válik a makadám burkolat, a latyakba pedig belerekednek a súlyos társzekerek — jegyezte meg Berzenczey.

A polgármester azonban kimondta a szót, a tanács helyeselt és így kimondták a határozatot, hogy a Felsőtiszapart utvonaltól azért sem köveztetik ki a város, legfeljebb a gödröket betömeti rajta, a követ pedig csak azért is a nagyon kisforgalmu Kálvária-ut újrakövezésére használják fel.

Ez a polgármester által diktált tanácsi határozat nagyon furcsa fényt vet arra a bizonyos ipar- és kereskedelem pártolásra. A Kálvária-utcán ugyanis legfeljebb alsóvárosi paprikások kocsiakznak néha, a Felsőtiszaparton pedig csak tíz-husz hatalmas ipari és kereskedelmi vállalat van, amelyek milliókat fizetnek a város pénztárába kövezetvám címén a nem létező kövezet használatáért. A Kálvária-utcán azonban olyan emberek járnak, akik érzelmi fonálakkal fűződnek a toronyalatti politikához. Felsőváros és Alsóváros harca nagyon régi keletű már. A belváros azonban eddig mindig felülről és pártatlanul szemlélte a torzalkodást és soha sem árult el rokonszenvet se jobb, se bal felé, mert tudta, hogy abból csak baj támadhat.

Hírek

— *Sáfrán József meghalt.* Évekkel ezelőtt a szegedi piarista rendháznak volt tagja és a városi gimnáziumnak kiváló és szerető szívtanára *Sáfrán József*, aki, hogy Szegedről eltávozott, a temesvári rendházhoz került tanári minőségben. A népnevelés munkáját ott végezte a múlt hónapig, amíg rövid betegség után elmulása be nem következett. Mindössze 65 évet élt *Sáfrán József*, aki példaképe volt a tisztálettű szerzetesnek, az eredményeket felmutatni tudó tanárnak és aki négy évtizeden keresztül oktatta a sorduló ifjúságot a tudományra és a hazaszeretetre.

— *Dr. Veszprémy Dezső a szegedi egyetem jövő évi rektora.* A Ferenc József-Tudományegyetem tanári kara dr. *Veszprémy Dezsőt*, a kórbonctan és kórszövettan professzorát választotta meg a jövő tanévre rektornak. Dr. *Veszprémy Dezső* a választást elfogadta.

— *Kormányválság Csehszágban.* A *Prager Tagblatt* írja: A kormány közelében az ellentétek annyira kiélesedtek, hogy a kormány elvesztette kormányképességét. Számolva a ténynyel, Svehla miniszterelnök a kormányügyek aktiv irányításától teljesen visszavonult s mint beavatott körökből hírlík, a parlament elnapolása után az első kormányténye az lesz, hogy benyújtja lemondását. Ugyancsak le akar mondani *Pecka* pénzügyminiszter is, valamint a kormány két katolikus néppárti tagja is. A kormány többségének szétbomlása következtében hivatalnokkormány alakítását tervezik. A jövőendő miniszterelnököknek ismét Czernyt emlegetik.

— *A városi üzemek igazgatóságának új tagjai.* A közgyűlés a városi üzemek egységesítésének tárgyalásánál — mint ismeretes — úgy határozott, hogy a központi igazgatóságba a tanács tagjain kívül három külső tagot, illetve három városatyát is be kell választania a tanácsnak, még pedig egy kereskedőt, egy iparost és egy gazdát. A tanács végre most végrehajtotta a közgyűlés határozatát. A hétfői tanácsülésen beválasztotta az igazgatóságba *Back Bernátot* — mint malom iparost, *Biedl Samut*, mint kereskedőt és *Korom Mihályt*, mint gazdálkodót. A felügyelő bizottságot is kiegészítette dr. *Simkó Elemér* tb. főügyésszel, *Buocz Károly* műszaki tanácsossal és *Telbisz György* törvényhatósági taggal, a Kézműves Bank igazgatójával.

— *Csepelen feloszlattak egy szocialista népgyűlést.* A Magyar Országos Tudósító jelentí: Csepelen a szociáldemokrata munkások pénteken délután népgyűlést tartottak, melyen az aktuális gazdasági kérdéseket tették szóvá. A kirendelt hatósági biztos az egyik szónokot, aki túlságosan erős kifejezéseket használt, mérsékleltre intette. Mivel a népgyűlés tagjai a figyelmeztetésre a hatósági biztossal szemben ellenséges magatartást kezdtek tanúsítani, ez a rendelkezésére álló karhatalommal a népgyűlést feloszlatta. A feloszlátás során komolyabb incidens nem történt.

— *A Szegedi Leányegylet kéri tagjait,* hogy vasárnap délután 3 órakor igen fontos ügyben okvetlen jelenjenek meg *Margit-utca* 20. szám alatt.

25,000.000 koronát nyerhet

a m. kir. osztálysorsjáték tervezete szerint. Sorsjegyek eredeti ára:

K 800.— 400.— 200.—

Huzás május 15. és 17-én.

KELEN HUGÓ bank és váltóüzlete Szeged, Aradi-utca 7. szám.